

TLUMAČOVSKÁ

KRONIKA

ROK 1997

R O K 1997

Rok 1997 byl jedním z nepříznivých roků života naší generace. Nepřála nám příroda, ani politicko-ekonomická situace. Naši obec, okolí, zemi Moravu postihly záplavy, jakých není pamětníků.

Demokratický život v naší republice, nastoupený v listopadu 1989 zasáhla politicko-ekonomická krize, která ovlivnila myšlení lidí, kteří po pádu komunismu očekávali nejen svobodu a demokracii, ale i bezpečnost a prosperitu podnikavých, poctivých a pracovitých lidí. Tuto složitou situaci rozebral ve svém projevu k poslancům a senátorům v Rudolfínu prezident Havel. Byl to projev kritický, v této době nebývale otevřený a vyjadřoval myšlení občanů ke komplexu nahromaděných nedostatků v životě společnosti. Hlavní myšlenky jeho projevu byly: První – lidé chodí do práce, podnikají, žijí rodinný život, baví se. Druhá – přibývá lidí znechucených politikou, myslí si, že opět jsou u moci lidé, kterým jde o vlastní prospěch víc, než o věci společně prospěšné. Že zbohatlíci mají zelenou, že se vyplácí lhát a krást. Politici, že jsou úplatní, a strany, že jsou manipulovány podezřelými finančními skupinami. Skončil čas jistot sice malých a nastala svoboda až bezbřehá a ke všemu svádějící. Zapomnělo se na odpovědnost každého. Prezident říká, že jsme si to způsobili sami a má tím na mysli celou současnou politickou reprezentaci. Pojmenovává chyby – pýcha, že jsme dále než jiné národy. Rozbili jsme spolupráci s nejbližšími sousedy. Dnes musíme naše občany přesvědčovat, že bezpečnosti se nám dostane, budeme-li připraveni nést svůj díl odpovědnosti. Morálka, slušnost, pokora, solidarita byly poslány do tzv. nadstavby. Základna je protunelována. Opojení svou mocí, začali mnozí mhouřit oči nad skandály. Člověk je tvor společenský, potřebuje se sdružovat. Dnes se ještě nanejvíc řekne rodina, jinak nic a pusto, takže nakonec jediné, co tu mezi občanem a státem zbylo, byla strana s velkým S. Co dělat?

1. V oblastech života mají být pravidla a ta respektována i promítána do politické praxe. Úkolem médií i občanů je sledovat, zda to tak politici dělají, a když ne, mají být vystřídání někým lepším.
2. Právní systém musí být jednodušší a průhlednější.
3. Ve státní správě je důležité, aby mnohé kompetence přešly do rukou samosprávy.
4. Naše země, jako odvěká křižovatka zájmů Evropy, má šanci bezpečnostního zakotvení své podstaty (entity) v Severoatlantické alianci.
5. Posílením autority armády a bezpečnostních složek docílit poklesu kriminality.
6. Není dnes výjimkou, že nevíme, komu dotyčný podnik patří. Někdo se stane vlastníkem, aby měl příležitost převést svěřené peníze jinam a jít od toho. Naše banky nepřímo vlastní podniky, které prodělávají a tím víc jim půjčují. Malý podnikatel nezíská půl milionu na důležitou investici, ale podivný pseudopodnikatel získá miliardový úvěr, aniž kdo prozkoumá na co. Po r. 1989 podniky se musely naučit starat se o sebe i bez státu. Ale jsou věci, na které musí mít stát názor a vědět, zda mu na něm záleží. To se týká i zdravotnictví, školství, bytů, energetiky aj.
7. Zákon o obecně prospěšných společnostech zklamal naději na transformování jich do moderních neziskových subjektů.
8. V sociální politice je důležité, aby vláda vtělila do programového prohlášení úmysl oddělit důchodový fond od státního rozpočtu.

9. Z ekologických zákonů necht' vyzní princip, že se vyplatí od začátku méně znečišťovat, než později čistit svět.
10. Je nutné povznést celou kulturnost společnosti, aby zmizel apatický vztah.

Události v r. 1997

Na Nový rok, ve středu, přednesl prezident Havel k národu pozdravný projev, vzhledem ke svému zdravotnímu stavu jen krátký. V sobotu 4. ledna měl prezident Václav Havel svatbu s Dagmar Veškrnovou – herečkou.

V 2. týdnu ledna nastalo zdražení potravin a jiného zboží v průměru o 8%.

- 67 -

15. ledna postihla Tlumačov smutná událost. Zemřel Ladislav Paďour, vedoucí odboru OÚ, ve věku 65 let. Poslední rozloučení se zesnulým se konalo v sobotu 18. ledna 1997 v kostele sv. Martina. Jeho tělesné pozůstatky byly uloženy na místním hřbitově.

V lednu předložil předseda parlamentu Miloš Zeman spisy o BIS (Bezpečnostní informační službě) ústavním činitelům.

22.1. podepsali představitelé SNR Kohl a premiér ČR Klaus česko-německou deklaraci. Byly protesty republikánů a komunistů.

4. února začala stávka železničářů, která skončila 8.2. dohodou.

V sobotu 8.2. pořádaly tlumačovské ženy tradiční Vodění medvěda.

V březnu upravovali pracovníci Telekomu dlažby po výkopech. Konaly se celostátní konference ČSSD v Bohumíně a ODS v Opavě. Po 16. březnu byly pro školáky okresu Zlín týdenní jarní prázdniny. Začala gen. oprava kvasického mostu přes Moravu, která má trvat do října.

Na čtvrtek 27.3. až pondělí 31.3. připadly svátky velikonoční, poznamenané lijákem s kroupami a bouřemi. 30.3. jsme posunovali hodiny o 1hod. dál, zaveden opět tzv. „letní čas“.

25. dubna přiletěl papež Jan Pavel II. do Prahy. Setkal se s mládeží v Hradci Králové (blízko rodiště sv. Vojtěcha) a v neděli s věřícími na Letné.

26. května nastala vládní krize odchodem ODS z vládní koalice.

Ve 2. týdnu června projednal parlament otázku důvěry vládě. Byla vyslovena důvěra těsným poměrem hlasů 101:99 (poslanec Wagner „jazýčkem“).

28. června při 30°C začala „koupací sezóna“ – Štěrковиště Bahňák, která trvala jen týden.

V sobotu 5. července se náhle ochladilo na 15°C a začal silný trvalý déšť. Už příští den byly hlášeny záplavy na sev. Moravě. Ty postupovaly na jih a postihly katastrofálně i Tlumačov. (Viz zvláštní zpráva dále). V posledním týdnu července začala voda klesat. Po opadnutí se velmi rozmnožili komáři. Občané začali s nimi (i za pomoci OÚ) intenzivně bojovat (potírání, postřiky a p.).

- 68 -

V neděli 31. srpna se konal na rozloučenou s prázdninami na dětském hřišti na Zábrání Dětský karneval, již tradičně.

V pondělí 1. září byl slavnostně zahájen šk.rok. (Viz zpráva o škole).

2. září přinesly sdělovací prostředky na celém světě smutnou zprávu, že anglická princezna Diana tragicky zahynula při autohavárii v Paříži.

27. září jsme vraceli ručičky na hodinách zpět na normální čas.

V sobotu 6. září se konal pohřeb princezny Diany v Anglii.

1.října zavedeno z bezpečnostních důvodů omezení rychlosti motorových vozidel přes obce ze 60 na 50 km/hod. V říjnu rezignoval ministr vnitra Ruml na svou funkci. Také ministr zahraničí Zelenec.

V listopadu onemocněl na zápal plic prezident Havel.

8. listopadu prezident jmenoval tři nové ministry. Téhož dne se konala demonstrace odborů proti vládní politice.

4.12. navštívili prezidenta republiky představitelé KDU-ČSL a ODA a navrhli, že chtějí vytvořit novou vládu. Premiér Klaus politicky izolován a ODS rozpolcena.

9.12. pronesl prezident Havel v Rudolfinu projev k poslancům a senátorům (Viz s.65).

V druhé polovině prosince jmenoval prezident Havel guvernéra státní banky Tošovského předsedou vlády. Koncem roku 1997 po jednání s odborníky sestavil novou vládu, kterou 2. ledna 1998 jmenoval.

Vánoce a Nový rok trávil prezident Havel jako rekonvalescent na Kanárských ostrovech.

Obecní úřad Tlumačov

V Tlumačově po opadnutí vody ze záplav se začalo s odstraňováním následků. Postiženým byly zajištěny náhradní byty a začalo se s budováním nových staveb pro postižené a potřebné.

Už jen do října bylo vydáno 26 demoličních výměrů. Na místě zrušeného Domu dětí a mládeže začal se obecním úřadem budovat dům o osmi buňkách, který bude sloužit pro dočasné ubytování. Od státu jsme dostali příspěvek 200 tisíc na jednu buňku, což činí celkem 1,6 mil. Kč.

- 69 -

Druhou pomocí byla nabídka pěti bytovek na dobu 1 roku z MěÚ Zlín. O tyto byty byl malý zájem.

4. srpna bylo mimořádné zasedání obecního zastupitelstva s programem:

Zpráva o průběhu záplav Tlumačova.

Humanitární pomoc k dnešnímu dni.

Dávky sociální péče a jejich výplata.

Ustavení komise pro rozdělování humanitární pomoci.

Bude podáno trestní oznámení na neznámého pachatele pro ohrožení obyvatelstva za nedodržování předpisu při těžbě štěrku.

Bude vyvoláno jednání s řed. VaKu ve věci nedostatečného zabezpečení Záhlinických rybníků proti možné povodni

Řeší se zajištění cisterny na pitnou vodu (zapůjčená VaC Mokrý se vrací domů)

Obecní zastupitelstvo schválilo 23. června 1997 platné vyhlášky o poplatcích:

- ze psů (ročně 60.-Kč)
- za užívání veřejného prostranství (reklamy, cirkusy, lunaparky, parkování)
- ze vstupného (10%)
- z ubytovací kapacity
- prodej rostl. výrobků 4 metry čtvereční 20.-Kč

vystavování nevhodných tiskovin. Zákaz používání pyrotechniky v prostoru zástavby. Poškozování cest, laviček, hřišť apod. Kontrolou se pověřují strážníci. Reprodukovaná hudba

jen ve vymezeném prostoru. To se týká i hlučných strojů, reklamy a poutače – kus a rok 5000.- Kč

Na území obce není dovoleno žebrání, vybírání odpadků z nádob, veřejné nabízení sex. potřeb.

Podle jednání 24. září na OkÚ Zlín dojde k vyčištění Morávky až po ústí do Moravy, čímž se stáhne voda i z dostihové dráhy a Baťovského lesa. OÚ požádal o rozšíření koryta Morávky od ústí do Moravy až po mostek u mlýna. OÚ dále vyslovil požadavky – zpevnění levobřežní hráze Moravy larsenovými piloty po celé délce Štěrkovišť. Její navýšení až po jez u Bělova, opatření proti ohrožení říčkou Rusavou a vodou ze Záhlinických rybníků.

- 70 -

23. října zasedání obecního zastupitelstva: Odsouhlasena úhrada ve výši 100.000.-Kč z fondu humanitární pomoci jako příspěvek na rekreační pobyt dětí ze záplavami postižené oblasti. Vydáno 27 demoličních výměrů, z toho 22 bylo asanováno v patronaci OÚ, 2 domy si asanovali majitelé sami a 3 domy budou asanovány na jaře. Dalších 15 demoličních výměrů je na hospodářská stavení (DDM, poškozená kanalizace na Sportovní ulici a Metlově). Termín dokončení plynofikace prodloužen do 30.5.1998. Výstavba 8 ubyt. jednotek ve formě mobilních buněk. Zakoupeny vysoušeče vlhkosti – bezplatné zapůjčení.

8. prosince zasedání obecního zastupitelstva: Na rok 1998 dokončit Dům s pečovatelskou službou, vybudovat ČOV (čističku odpadních vod) v obci. Provést rekonstrukci záplavami poškozené kanalizace a komunikace (Sportovní, Metlov). 12. prosince byla úspěšně dokončena plynofikace na Skalách a dokončuje se na ul. Machovské.

Obecní policie

Za druhé pololetí 1996 policie řešila 62 přestupků (nerespektování dopravních značek, rušení nočního klidu, zanedbání povinného úklidu, skládky, krádeže, životního prostředí, vypalování trávy, skládky domovního odpadu).

Dále byli zadrženi dva pachatelé trestného činu vloupání do restaurace na křižovatce – předáno Policii ČR. Nalezeno odcizené vozidlo, po kterém bylo vyhlášeno celostátní pátrání.

11.10. poskytnuta pomoc při vyprošťování osob z havar. os. auta, kde došlo ke smrtelnému zranění (v prostoru nadejzdu na Slivotíně). Kontrolováno 9 osob podezřelých ze spáchání tr. činů. Policie ve spolupráci s Policií ČR pomáhá při pátrání (vozidla, osoby aj.). Dohlíží a řeší příp. vandalismus (výsadba, značky apod.).

- 71 -

Sociální komise

Předsedkyní komise je MUDr.L. Juráčková.

Od 1. července 1997 došlo ke zvýšení částky životního minima. Do 6 let dítěte 1.480.- Kč, do 10 let 1.640.- Kč, do 15 let 1.940.-Kč, nezaopatřené do 26 let 2.130.-Kč, ostatní občané 2.020.-Kč. Na domácnost s jednou osobou 1.020.-Kč, 4 osoby 1.650.-Kč. Pro

jednotlivce se zvyšuje živ. min. o 150.-Kč, tedy na 3.040.-Kč. Soc. komise vyzvala občany, u koho se zmíněný příjem pohybuje okolo oné hranice, aby si podali žádost o jednorázový příspěvek.

Matrika

V r. 1996 se do naší obce přihlásilo 54 občanů a 57 se odhlásilo. Narodilo se 26 dětí, zemřelo 19 občanů. Celkem tedy k 1.1.1997 bylo trvale hlášeno 2387 občanů. V roce 1997 se do naší obce přihlásilo 83 občanů a 66 se odhlásilo. Narodilo se 17 dětí, 7 chlapců a 10 dívek. Věkový průměr je 38 let. Celkem tedy k 1.1.1998 je trvale hlášeno 2388 občanů.

Narození:

Horka Tomáš
Nováková Anna
Abrahám Jakub
Tobolíková Pavlína
Ftáčník Karel
Vrána Jakub
Ščepková Barbora
Němcová Martina
Zatloukalová Vendula
Machovský Daniel
Juráňová Bára
Štípcák Tomáš
Gorčicová Aneta
Mišáková Natalie
Kolomazník Stanislav
Rozumek Lukáš
Chytilová Pavlína
Večeřová Romana

Úmrtí:

Macík Emil
Petrusek Josef
Baďurová Hana
Plachý Václav
Paďour Ladislav, Jurčík Jan
Hrbáčková Jaroslava
Polášek Oldřich, Gazdík František
Michalská Ludmila, Nevařilová Z.
Churá Ludmila, Míčková Jarmila
Kašík Emil, Svačinová Marie
Škunda Eduard, Molák Lubomír
Pavlíček Josef, Slaná Marie
Skopal Václav, Horáková Svatava
Prokopová Hedvika
Skácelová Marie, Růžičková Anna
Motlová El., Růžičková Anna
Vaňharová Josefa
Ing. Dosoudil Vl., Surmová Františka
Oslzlová Marie, Kopčilová Jiřina
MUDr. Sukaný Bohuslav, Krejčí Drahomír

Výročí:

Vaňharová Anna – 80 let
Smyčková Jarmila – 92 let
Vyoralová Marie – 91 let
Válková Marie – 91 let
Slaná Marie – 85 let
Wintrová Vlasta – 85 let
Švecová Růžena – 91 let
Vysloužil Augustin – 95 let
Zaoralová Marie – 80 let
Doležel Antonín – 80 let
Surma František – 85 let
Vaňharová Josefa – 85 let
Hlavinková Anežka – 85 let
Dufková Anna – 85 let
Gazdošová Marie – 85 let
Zapletal Jaroslav – 85 let
Dorotíková Františka – 92 let.
Pospíšil František – 96 let – nejstarší občan

Šumbera Václav – 80 let
Hotaříková Roz. – 80 let
Jirková M. – 85 let
Krpcová Anežka – 85 let
Sivoková Zuzana – 91 let
Juráňová Anastázie – 90 let

- 72 -

Příroda a počasí v r. 1997

Vánoce 1996 –97 byly idylicky zimní, jak z Ladova obrázku. Zasněžená zimní krajina při -10°C až -20°C . Na Nový rok 1997 připadlo dalších 10 cm , které ozářilo sluníčko a teplota pod 0°C zůstala celý leden. Místní sportovci, malí i velcí, nemuseli ani nikam jezdit , na Podhájí bylo dost svahů na sáňkování i lyžování a na zamrzlých štěrkovištích dost lední plochy na bruslení. Tam všude měli možnost, kdo potřeboval, snížit nadváhu bezplatně. Na Tři krále bylo téměř půl metru sněhu. Bývala i jinovatka.

V chalupách teplo, bez nošení uhlí, dříví a popela, všude plyn k vytápění. Po návratu z mrazivého dne, bylo se čím zahřát i vnitřně. Napálené slivovice dost z místní pálenice, která stále ještě „jela“ na plné obrátky.

Únor. Ještě na Hromnice by skřivánek zmrznul. Ale medvěd, kterého vodily tlumačovské ženy, už nemrzl. Nejen že měl teplý kožich a byl napájen „ohnivou vodou“, ale byl zahříván sluníčkem při $+3^{\circ}\text{C}$. 13.2. bylo $+10^{\circ}\text{C}$. Roztál všechn sních. Vzpomněl jsem si na otce, který říkával :

„Prv chytla zima na Mikuláša a držela do Hromnic!“ Za tři dny se objevil nový sníh protože:

„Jen tak s prázdnou neloučí se únor
sněhem poprášený jak táč ze cukřenky!
S medvědem se vodí humor, v chladné ruce nese květ sněženky.

Že bílou barvu vystřídá už jarní,
to věští modré bledule a pestré krokusy,
co svoji šanci ve vzkříšení nepromarní,
kámen odvalí a s vyzváněním zpívat Te Deum se pokusí ...“

Ty verše byly v Tlumačovských novinkách a psány Lence k svátku.
Kdo autor je K. Čenaj, se doví, kdo čte pozpátku

Slunce se smálo až do půli března při $+12^{\circ}\text{C}$, aby 19.3. se splnilo, že „Sv. Josef láme led, není-li ho, zrobí ho hned!“ A protože sv. Josef nelže, nasypal aspoň 5 cm sněhu, aby se šlo pěkně z Josefovské zábavy. A byl to týden volna pro naše školáky. Jaro se ohlásilo nejen zavedením „letního času“, ale i hromy a blesky o Velikonocích koncem března. Ale na „šlahačku“ už zase slunce provázelo „tatarý“.

1. apríl nás rozehrál jak „vstřícný pohled ženy“, ale byl tak rozmarný, jak mladá hezká paní. Dovedl nás však prohnat chladným větrem a zchladit i sněhem. Ale „Na Marka jsme mohli sadit oharka“. Inu duben – apríl!

Máj – otevřel nám náruč jasným úsměvem, aby nám snad připomněl radostné osvobození! A nezabránili tomu ani kalendářní „ledoví muži“. Zato Žofie nezapomněla na svou pověst o „poču...“. Za takový čin se v Mikulově na hraničním přechodu platí 100.-Kč. To jsme poznali v těch dnech. Proto o počasí v Tlumačově v následujících dnech jsem nic nevěděl, protože mě v Kruhu Švabinského hrálo slunce v jižní Francii a Španělsku.

V posledním týdnu května se začalo na nás všechny nebe zlobit, foukat, mračit, polívat. Byla to jen předehra skutečné tragedie, která přišla za měsíc! Netušili jsme! Červen byl tak krásný, že vzpomínky na léta, kdy „stříbrný vítr vál“, mne inspirovala k veršům:

Dvanáct muzikantů hraje noční svitu
a harmonii tvoří celý tým,
z nichž každý dává skladbě podíl svého citu,
však melodii houslí vede června prim.

Ten motiv radostně zní nám do kroku
a uvolňuje žáky, studenty i kantory,
co se zkoušením ustávají s uvadáním roku,
kdy duch už míří k slunci, vodě, na hory.

Hle, pod nebem let brouků pižmových, motýlů duhojasných!
Ta představa je z dětství s červnem spojena.
Noc okouzlí tě kupou hvězd a mušek svatojánských,
zmámeni vůní jasmínu a koziček lehnete do sena.

I přísloví, co zima pěla, teď zní už vesele!
A zpívají je roje včel, co zlákala je vůně lip.
Po Božím těle do vody už smí teď směle!
Kéž budou vody průzračné a zkrášlené stuhami ryb!

Takový byl ještě červen: teplý, voňavý, i do vody se dalo jít plavat. Vždyť teplota 28. a 29. byla až 30°C! Ale motiv „noční svity“ převzali jiní muzikanti. Snad nástroje bicí! Zasvištěly činely a bubny v bouřce ze 3. na 4. červenec a pokračovaly i 4. července strašlivým hřímáním. A pak nechali vířit muzikanta na malý buben – to kapky deště tloukly o silnice a na okna. Začala nervy drásající část „roční svity“ – červenec.

Podrobné zpracování událostí spojených s červencovým počasím je v publikaci „**Malá zpráva o veliké vodě**“, které vydalo SKZ za redakce Mgr. Milana Neorala.

4.červenec – přihnala se bouře a liják snížil teplotu z 25°C na 15°C! Ten den naměřeno 170 mm srážek. Padaly i kroupy velikosti hrachu, které ležely i přes den v celých plochách.

5.-8. červenec – vytrvale prší, v Otrokovicích na Dřevnici vyhlášen III. st. povodňové aktivity. Řeka Morava sahala již 60 cm pod svou horní hranici. Rusava se u Záhlinických rybníků rozlila a začala se rozlévat i na naše Losky. Odpoledne pokračovala až na pole Ameriky a lesy. Bohužel i do kvasického štěrkovitě, zdroje pitné vody. Mojena nestačila odvádět vodu. Zatopeny byly sklepy a garáže u rybníčka. Naši hasiči s dobrovolníky vynášeli ohrožený majetek a čerpali vodu. Byly ustaveny hlídky včetně obecní policie a Povodňové komise – PK.

9. červenec – středa, časně ráno se protrhla hráz Moravy na straně k Tlumačovu v délce asi 140 m. Voda se valila (jako v r. 1920 podle Dr. Horníčka) nejen původním řečištěm směr Kvasice, ale odbočila i do prastarého řečiště směrem na Tlumačov. Rozlila se na Metlov a Sportovní ulici a pokračovala na Závodiště. Pro občany těchto míst vyhlásil OÚ stav ohrožení. Postupně byla zaplavována ulice Masarykova, Krátká, Mánesova (za tratí). PK řešila ubytování, zásobování a stravování evakuovaných občanů ve škole. V 11,21 vyhlásilo Ministerstvo vnitra pro celou oblast stav ohrožení a konalo se ihned mimořádné zasedání OZ. Musely být vypnuty blízké trafostanice do 12. července.

- 75 -

11. červenec – pátek, je 24°C, svítí slunce, ale voda kulminuje. V zastavené části obce dosáhla až 2 m! DDM zatopen do výšky 137 cm, šatny fotbalového hřiště 215 cm! Na Korábku v čp. 305 je až 1m vody! Obyvatelům, kteří neopustili své domy, byly rozváženy potraviny a pitná voda na lodích a raftech (nafukovací). Tuto pomoc zajišťovali policisté ze Zlína. Z bezpečnostních důvodů byla přerušena i železniční doprava z Hulína do Otrokovic. 11.-13. července (úplně nebo jen v noci). Hrozilo podmáčení trati hlavně u Talašova zahradnictví. V tyto dny již obří laguna mezi Otrokovicemi, Tlumačovem a Záhlinickými rybníky sahala až ke Kroměříži. Mezi Tlumačovem a Otrokovicemi zadrženo 66 mil. metrů krychlových zaplavené vody.

12. červenec – sobota, 20°C, slunce, večer bouřka s deštěm. Humanitární pomoc pokračuje. Zásobování pitnou vodou jednak z cisteren (OÚ Ludslavice, cementárna a hasiči z Mokré), jednak v plastových lahvích, které byly potřebným, starým občanům a dětem dávány zdarma.

13. červenec – 20°C, slunce i bouřka s deštěm. Voda zatopila celý Baťov až 2 m!

14. červenec – 20°C, slunce. Voda klesá. Humanitární pomoc je už i finanční.

15. červenec – sbírají se uhynulá zvířata. Je 25°C, slunce i déšť.

18. července – pátek, opět bouře a liják.

19. červenec - začátek II. povodňové vlny.

20. červenec – 14°C, déšť. III. stupeň povodňové aktivity. Voda opět až na mostku u mlýna.

21. červenec – pondělí, 14°C, prší. V Moravě voda klesá, u nás stoupá. Ženy z Charity pomáhají sběrem šatstva a obuvi, jež darují postiženým.

22. červenec – úterý, slunce a přeháňky.

23. červenec – středa, slunce, 23°C. Voda klesá.

25. – 27. červenec – neděle. Ještě je voda na polích a lukách. Svítí slunce při 25°C. Lidé se vracejí, sčítají škody, uklízejí.

Začíná měsíc srpen. Je chladno 15°C, poprchá. 4.-8. srpna je 24°C. Lidé obnovují práce v zahradách, kopou, vyorávají brambory. V jižních částech obce je úroda bohužel k nepotřebě. V polovině srpna je až 28°C, ale opět bouřky. Velmi se rozmnožili komáři a lidé postříky a potíráním proti nim bojují. Švestky zrají, lidé zakládají kvasy na slivovici.

- 76 -

17.srpen – neděle – je již možný přechod přes Kvasický most, který byl v generální opravě a mnozí tlumačovští občané jdou na tradiční „Kvasickou pout“ s bohatým lunaparkem a se stánky na náměstí. V ty dny je pěkně. Po břehu Moravy, proti proudu, je možno jít se podívat na opravenou průrvu, kde je již vybudována larsenová stěna ze železa a betonu, která má pro příště zabránit protržení hráze v kritickém místě. OÚ jednal s příslušnými orgány i o dalších opatřeních proti eventuelní povodni úpravou hrází, vyčištění Mojeny a jiných úpravách.

31. srpna – neděle – končí prázdniny. Slunce se zasmálo a umožnilo dětem radovat se na dětském karnevalu na hřišti Zábraní, který se stal již tradičním loučením s prázdninami.

Září: Oteplilo se na 25°C, lidé mohou v klidu konat práce na zahradách. 5. září ještě bouřka a liják. 16. září úplné zatmění Měsíce.

Říjen: V první polovině je ještě pěkně. Pak se ochladilo a přišly i noční mrazíky. 28. října – 3°C / +3°C.

Listopad: 2. listopadu i později typicky „dušičkové počasí“. Déšť: 8.11. – 14., 17., 25., 28., 29.,30. Teploty od 0°C do +18°C.

Prosinec: Sníh 4. až 8.12., 16.12. teploty +3°C. Kateřina (25. listopad) byla na sněhu a Vánoce byly na blátě.(Pranostika vyšla!)

Na straně 73 je formou veršů oslaven měsíc červen.

Na závěr o počasí v roce 1997 vyjádřím verši pocity, jaké vyvolal červenec 1997.

B. Janečka: Červenec 97.

Utichl houslí sladký hlas,
dirigent stírá si s čela pot.
Čekejte, jak sedmou větu vám zahraje bas
s akordy, které vám vytvořil autor not.

Činel a tympány vzruší váš klid
jak mečem opony rozťal by věs.
Připravte smysly své ke hrůze naladit,

všech živlů přírody spikl se běs.

- 77 -

Na okna bubnují, na asfalt, paličky deště,
pramínek s pramínkem pojí se, běží...
Ráno se probudíš: provázky z oblohy visí tu ještě!
S úzkostí u srdce pospícháš tam na nábřeží.

Nedojdeš! Válka je? Když výbuch teď ohluší tě!
Moravo, ty tepno, jež praskla jsi nápirem!
Vody tvé vyhnaly matku, jež v náručí chrání své dítě!
Není to tvá vina, někdo tě přetížil, vím, nejsi Golem.

Neboj se, jsou ještě lidé, jež pomohou zacelit rány
tvé i těch, kterým jsi nechtěně přidala bolu.
Vodu dáš k životu, domy se postaví, osejí lány,
na hřiště půjdeme a hudba zahraje všem k tanci spolu.

Sdružené klubové zařízení

Za řízení Mgr. Milana Neorala pokračovalo v záslužné kulturně-vzdělávací a zábavné činnosti. Zavedli i, dosud neprověřenou, tradici „Slavnost rozsvícení vánočního stromu“. Stalo se tak v parku na Komenského náměstí 15. prosince. Cílem bylo a je navodit vánoční atmosféru a vyzvat lidi k větší vzájemné toleranci, úctě a lásce. Zúčastnil se velký počet občanů. Pořad zahájily recitací a zpěvem žákyně naší školy a Ženský pěvecký sbor s dirigentem F. Kristýnkem. Projev M. Neorala a fanfáry slavnost ukončily. Byla oceněna práce „světloňošů“ Míčka a Šenkyříka, kteří zajistili krásný světelný efekt stromu.

Na 1. května připravilo SKZ divadelní představení – muzikál „Nejkrásnější válka“. Hrál soubor Racek z Otrokovic za vedení M. Neorala.

Na 11.května ke Svátku matek pořádalo SKZ tradiční besídku s programem dětí hudebního oddělení. Taneční skupina se rozrostla za 13 na 16, v hudebním oddělení je 17 dětí. Vyučuje se klavír, zobcová flétna a akordeon.

Vedoucí SKZ začal s místními dětmi nacvičovat divadelní hru „Zvířátka a loupežníci“. 18. prosince se představili žáci hudebního oddělení na tradiční vánoční besídce.

- 78 -

Kurz anglického jazyka se podařilo zachovat, byť jen ve skupině pokročilých. Vyučující prof. Lub. Janiš oslavil 13. prosince své sedmdesátiny.

Škola základní

Ředitel Mgr. Robert Podlas, zástupce ředitele Mgr. Tobolková Olga.

Škola měla ve školním roce 1996 –97 208 žáků v 9 třídách. Z toho 120 žáků v pěti třídách I. stupně a 80 žáků ve čtyřech třídách II. stupně.

Pracovalo 13 vyučujících a 1 vychovatelka školní družiny. ŠD navštěvovalo 25 žáků, což nepostačovalo potřebám zaměstnaných rodičů. Proto práci 2. oddělení převzal DDM (Dům dětí a mládeže).

Po stránce personální to byl rok přelomový: do důchodu přešla paní učitelka Bomerová, již vyslovil ředitel školy poděkování za dlouhodobou obětavou a svědomitou práci. Stejně tak i panu učiteli Františku Uličnému, který vypomohl škole v době, kdy se škola dostala do problémů. Pro příští školní rok, který začal 1. září 1997 přichází ze ZŠ Mysločovice (po mateřské dovolené) paní učitelka Šárka Matulíková a ze ZŠ Otrokovice paní učitelka Lenka Odložilíková. Obě na I. stupeň.

Bylo 25 žáků s vyznamenáním, nikdo nebude třídu opakovat.. Zato došlo k nárůstu kázeňsky závažnějších přestupků (krádeže, záškoláctví, neslušnost ke starším osobám). Byla ale řada žáků odměněna knižními dary za vzorné chování a svědomitou práci. Žákyně O. Pospíšilová získala titul přebornice ve stolním tenise. Řada žáků se zúčastnila soutěže matematické a přírodopisné (Psota a Eim v okres. kole). Byl pořádán Den otevřených dveří pro rodiče, Mikulášská nadílka, Vánoční besídka a koncert cimbálové hudby.

Dům dětí a mládeže – DDM

Povodňová vlna, která zasáhla i Tlumačov, poznamenala významně i DDM. Budova, přilehlé sklady byly zatopeny do výše 1,5 m a voda zničila nebo poškodila většinu zařízení. Co se podařilo zachránit, to bylo po očištění přesunuto a nouzově uloženo ve škole. Po ustoupení povodně potřebovala obec ubytovat nouzově lidi, které voda připravila o střechu nad hlavou. Pro DDM se našly vhodné prostory ve škole a na Sportovní ulici vybudovali na místě DDM novou ubytovnu.

- 79 -

Problémem byl nedostatek hraček, papíru, pastelek apod. Pomohla škola. Do rozpočtu zasáhly mimořádné výdaje. Pomohla Česká pojišťovna na vyzvu obecního úřadu. DDM již pracuje a pomáhá škole tím, že převzal do svého programu II. oddělení školní družiny. DDM se významně podílí na pěkných výsledcích voltiže, o čemž kronika jedná v oddíle „Zemský hřebčinec“.

Tělovýchova a sport

10. února se konala výroční schůze odboru SPV – Sport pro všechny (dříve zvaný ZRTV – Základní rekreační tělesná výchova) při TJ Sokol. Odbor SPV má 145 členů, z toho 25 žáků, 40 žákyň, 11 mužů a 69 žen. Činnost odboru řídil 9členný výbor. Bylo zajištěno cvičení čtyř složek žactva (od 1.9. 5.). Nejpočetnější složkou jsou rodiče s dětmi, 25 párů. Cvičitelky jsou Zálešáková a Matulíková. Mladší žákyně cvičí Sácká, Vrtalová a Ejemová. Starší žákyně i ženy H.Brázdilová a M.Doleželová. 13 starších žáků cvičí Ulman a Kopáček. Účast byla i na přeboru v lehké atletice, zájezdu na Chvalčov s výstupem na Hostýn. Příjmy za rok 1996

činily 11.240.-Kč a výdaje 10.465.-Kč. Hodnota inventáře je 53.495.-Kč. Za záslužnou práci cvičitelky i cvičenky v Sokole byla vyznamenána Jarmila Ulmanová, která cvičila v Sokole od roku 1945, na sokolském sletě 1948 a na několika spartakiádách.

Kopaná

O kopané je pojednáno na straně 58.

Fotbal má v Tlumačově dávno a dobrou tradici už z přelomu 20. – 30. let, tedy zhruba šedesátiletou.. Jména Švenda, Kadlčík, Černý, Válek aj. jsou známa z dob 1. republiky. Brankář Kojecký nás proslavil i v národním mužstvu. Dobře hráli i za tzv. protektorátu i po osvobození v r. 1945. Z té doby začíná tradice Ševelů. Nejstarší Zdeněk (děda) byl dobrým hráčem, později trenérem a dodnes oddílu pomáhá. Prostřední, Zdeněk, je výborným trenérem, hrával i za Tlumačov, pak za Hulín. Nejmladší Michal, sedmnáctiletý je nadějný a má talent. Tak by se mělo dobré „řemeslo“ nést jak štafeta i v jiných rodinách.

- 80 -

Zdravotnictví

MUDr. Tesařík Libor je praktickým lékařem pro dospělé.

V roce 1997 došlo ve zdravotnictví k mnoha významným změnám. Celé zdravotní středisko přešlo v rámci restitučního řízení do majetku a správy obce Tlumačov. Tímto krokem je dána reálná záruka, že středisko bude sloužit všem našim občanům.

Do střediska byl zaveden zemní plyn a vytápí se jím. V celostátním měřítku, jak jsou občané informováni za sdělovacích prostředků, byly a jsou nevyřešené otázky hodnocení lékařů prostřednictvím tzv. bodů, jež je podle lékařů nízké. Provoz lékařské praxe se zdražil (telefonní hovory, materiály). Tento stav je zlepšován pomocí tzv. sponzorů. V Tlumačově, podle sdělení lékaře, hodně pomohl Metalšrot finančními prostředky na vybavení ordinace. Za to vyčleňuje lékař pro zaměstnance a jejich rodinné příslušníky 1 ordinační hodinu 3x týdně. Dále byla zahájena spolupráce s firmou Stodůlka Tlumačov, pro níž budou prováděny preventivní prohlídky dle vzájemné smlouvy.

Zubní ordinace

V tomto roce došlo ke změně. Po MUDr. Pličkové z Otrokovic nastoupil zde jako zubní lékař MUDr. Antonín Dolák, který přišel z Brna. Jsou určité stomatologické výkony, na které si musí pacient doplácet (např. nadstandardní výplně, provizorní můstky, implantáty, z. náhrady). Tyto peníze odvádí lékař pojišťovně, která pak lékaři platí za práci. Lékař obdržel rovněž sponzorský příspěvek na vybavení ordinace. Dr. Dolák je spokojen se službami, které pro jeho práci připravují laboratoře na poliklinice v Otrokovicích. Finanční spoluúčast pacienta jej má zainteresovat na péči o vlastní zdraví.

Dětská ordinace

Dětskou lékařkou je v Tlumačově už z dřívějších let MUDr. Červenková. Rodiče vyslovovali nespokojenost se zkrácením ordinačních hodin. Jako důvod omezení hodin byl uváděn vysoký nájem stanovený obecním úřadem. Došlo k dohodě o výši nájemného. Zástupce obce konstatoval, že požadavky podepsaných rodičů nebyly splněny.

- 81 -

Lékárna

V Tlumačově již funguje třetím rokem. Je zde možno dostat prakticky všechny předepsané i některé bez předpisu léky. Vedoucí lékárný RNDr. Ludmila Maléřová konstatuje, že objem práce narůstá a pacienti jsou s lékárenskou službou spokojeni. Narůstá administrativa v souvislosti se změnami cen léků a změnami úhrad za léky pojišťovny. Byla proto přijata další lékárnice s předepsaným vzděláním.

Věřící

Církev římsko- katolická. Duchovním správcem ř.k. v Tlumačově je v současné době P. Antonín Hráček. Duchovní správci se zde téměř každoročně střídají a je to ke škodě věci. Na otázku „proč“ odpověděl redaktor TN P.Hráček, že hlavní důvodem je nedostatek kněží a že i to může být přínosem za předpokladu, že si lidé věřící v Krista uvědomí svoji spoluzodpovědnost za šíření evangelia a začnou se více angažovat. Druhou příčinou je i nízký počet praktikujících věřících. V olomoucké diecézi je obsazených farností 206, neobsazených 231, a že neobsazených bude přibývat. Na otázku jaká je cesta k nápravě, odpovídá, za 1. důslednosti dospělých vůči dětem je třeba, 2. výchovy k plnému lidství v rodině je třeba. Říká: „ Bůh nikdy neznásilňuje člověka. Chceš být plně člověkem? Pak ve mne důvěřuj, pomohu ti... Přeji všem, aby chtěli poznat pravdu a žít v ní. Pravda člověka osvobozuje.“
Poznámka kronikáře: Člověk si nemůže nevzpomenout na Mistra Jana Husa.

Knihovna – obecní

Má tradičně dobrou úroveň, už z doby, kdy se velmi dobře o knihovnu starala knihovnice paní Hrubá (od Trojice). Nyní je knihovníkem Zd. (správně má být Dušan) Pittner, současně školník. V knihovně proběhla kontrola na okresní úrovni za účasti našeho starosty J.Horníčka. Bylo konstatováno, že knihovna je vedena vzorně, má dostatečnou kapacitu, je pravidelně doplňována novými tituly a počet čtenářů je uspokojivý. Čistota, estetický vzhled, přehlednost a přístupnost regálů. OÚ přispěl na vybavení částkou, za níž se pořídily moderní kovové regály do depozitáře. Práce knihovníka byla hodnocena pozitivně.

Hasiči, policie, vojáci

Hasiči v Tlumačově naštěstí neměli práci s hašením požárů. Letos v červenci nebojovali s ohněm, ale se živlem, před nímž snad není úniku. Proti vodě! Již v pondělí 7. července vyjeli do Otrokovic, aby čerpali vodu na Bahňáku a zachraňovali tamní lékárnu. O den později se brodili po krk ve vodě a vynášeli věci ze zatopených garáží a sklepů v domech u rybníčku. Oni se členy místní policie vyhledávali poplach v ohrožených ulicích ve středu ráno. Od 8. července dostali vydatnou pomoc v hasičích z Mokré, kteří přijeli na tísňové volání ředitelky tlumačovské cementárny paní Bednařikové, čerpat vodu v prostorách závodu. A zůstali celý měsíc, aby pomáhali nejen bratrskému závodu, ale celému Tlumačovu. Pracovali téměř v bojových podmínkách. Zachraňovali, evakuovali, hlídkovali, rozváželi pitnou vodu, čerpali vodu ze zatopených sklepů na požádání občanů. Pomohli zde i hasiči z Kynšperku nad Ohří! Po opadnutí vody hasiči likvidovali škody, asanovali budovy, zajišťovali pitnou vodu. V záchranných pracích pomáhala i Policie Zlín. Bylo nutné zajišťovat bezpečnost pěšky i na lodích i proti případnému rabování.

Protrženou hráz levého břehu mezi Tlumačovem a Kvasicemi „zacementovali“ vojenští i civilní odborníci. Sledovali jsme kolony nákladních aut s materiálem (dřevo, kameny, železo, beton aj.) směřující k protržené hrázi. Vojáci přijeli do Tlumačova i s pitnou vodou a nutnými potravinami. Ti všichni neplnili jen svou povinnost. Tlumačov na ně nezapomene!

Podle článku redakce Tlumačovské novinky.

Humanitární pomoc při povodni

Záplavy byly i pověrkou charakteru a solidarity. Bylo dojemné, že prvních 100.000.-Kč poslali občané Tlumačova na Šumavě, s níž měl náš Tlumačov před 35 lety „Družbu“ (tehdy zde i hráli se svou kapelou vč. dud na sokolovně) Nezapomněli!

Vedle finanční pomoci přišla i pomoc materiální, kterou poskytl Červený kříž a jiní dárci. Byly to potraviny, voda, desinfekční prostředky, oblečení, čistící prostředky aj. Stavební materiál: cihly, a hřebíky z Pardubic, ze Sokolova, z cementárny Mokrá (za 250.000.-Kč). Místní občané vč. nár. klubu 135.620.-Kč. Pomohla Charita katolických žen (pí. Kopřivová, Jonášková, Rumanová, Sehnálková) sběrem šatstva a jiných věcí. Také katolické dívky ze

Strážnice a skupina mladých mužů vedených bohoslovcem nyní Mgr. Konečným (v Tlumačově znám hudbou v kostele) pomohli při likvidaci povodňových škod. Tuto pomoc zorganizovala předsedkyně sociální komise MUDr. L. Juráčková.

Při evakuaci svými vozidly přispěli k záchraně J.Stašek, J.Vejmělek, M.Abšnajdr. S ubytováním a stravováním pomohli pracovníci školy (řed., z.řed., školník a další). Ukázalo se i oživení org. Červeného kříže za vedením pí Hozové. Dík Tlumačova patří i dalším, zde nejmenovaným. (Seznam příspěvků – viz Dokumentace ke kronice. Rovněž tam je přiložen i soubor fotografií kronikáře B.Janečky).

Zvláštní uznání patří Mgr. Milanu Neoralovi za nejen přímou organizační práci v povodňové komisi, ale i za práci na publikaci „Malá zpráva o veliké vodě“.

Starosta: A všechny ty hrůzné zprávy, stížnosti, žádosti i nabídky pomoci šly na adresu, a tudíž na hlavu starosty Jožky Horníčka. Jen ten, kdo poznal v životě velké pocity odpovědnosti za osudy mnoha lidí, dovede si učinit představu o maximálním vypětí sil. Klid a spokojenost občanů po takovém dramatu je nejlepším vysvědčením o jeho prospěchu. Je mi ctí, že i po letech, jako jeho bývalý kantor bych ho hodnotil takto: prospěl s vyznamenáním. Je to pochopitelně i zásluha lidí kolem něho, jeho spolupracovníků!

Aktivita po záplavách: „Pomoc Moravě“- byl viditelný nápis na novém autě Škoda Octavia:

1. které jsme viděli jezdit v Tlumačově i okolí a parkovat před OÚ, jemuž bylo zapůjčeno do bezplatného užívání po záplavách 18.9.1997 – 30.4.1998, v rámci humanitární pomoci.
2. nový domeček - na místě zničeného Domu dětí vyrostl v rekordně krátké době dům smontovaný z mobilních buněk, který poskytuje dočasné ubytování osmi rodinám, jež přišly o vlastní střechu nad hlavou. Stavbu provedla fa ICEC z Frýdlantu nad Ostravicí (25.9. – 13.11.) nákladem cca 3 mil Kč. Později bude sloužit jako nájemná ubytovna.
3. Dům s pečovatelskou službou – je nejvýznamnější investiční akce roku. Buduje se v prostoru Domu služeb – ul. Kvasická, vlevo. Provádí fa Bohemia České Budějovice. 20 ubytovacích jednotek 1+1 pro jednu až dvě osoby. Ke každé jednotce koupelna a WC. V budově bude 1 společenská místnost, jídelna s výdejnou, ordinace lékaře a

- 84 -

sesterna. 4 byty budou upraveny pro invalidní osoby. Staví se listopad 1997 až červen 1998. Hodnota díla 25 mil. Kč. Část financí jde z dotací státu na postižené povodní, 6,8 mil. Kč jsme obdrželi od nadace Komerční banky a.s. Jistota v Praze a očekává se ještě nadace z Charity sv. Anežky.

Pošta

Rok 1997 nezačal pro poštu dobře. V lednu byla přepadena ozbrojeným a zakukleným mužem, který ohrožoval pracovnice pošty pistolí. V té době byli na poště zákazníci. Lupič si odnesl určitý obnos peněz. Nebyl dopaden. Koncem března byla pošta modernizována výpočetní technikou. Ulehčila se tím práce pro pracovnice. Počítače provádějí konečné denní a dekadické uzávěrky. Vedoucí pošty je paní Samohýlová.

Myslivci

Letos až do doby povodní se těšili myslivci z dobrého stavu zvěře. Zvýšil se stav zajíců, bažantů i srnčí zvěře. Do západní části katastru a tedy i honitby se protrhla moravní hráz. Průměrná hloubka vody tam v katastru dosahovala 2 m. Ztráty zvěře: srnčí 15 kusů, zajíců 50, bažantů 30. Je organizována pomoc. V části, která byla zaplavena, je i po ústupu vody vidět hodně volavek a jiných vodních ptáků, kteří se zde živí rybami, které řeka vyplavila.

Cementárna

V letošní roce oslavila cementárna 125. výročí svého vzniku. Důvodem ke zřízení byly vápencová základna na katastru obce Kurovice, kde na návrší Křemenná – kóta 317, byl již ve středověku těžen vápenec. (Geologický původ: V době druhohor, období jura, v době dinosaurů zde bylo moře, v němž z mořských živočichů se usazovaly na dně vápencové schránky, za miliony let vznikly vrstvy, které ztvrdly. V dalším geologickém období byly přikryty bahnitými usazeninami a naplaveninami již i řeky Moravy. Ve třetihorách se vyvrásnila celá Karpatská oblast (i Tatry a Hostýnské vrchy) a při tom se vyzvedla spodní deska druhohorního vápence nad hlinité usazeniny – proto v lomu jsou vrstvy položeny šikmo, ač původně byly vodorovné. (O geologii dodatek kronikáře B. Janečky).

- 85 -

První těžba ve středověku – vápenec se páčil v mlířích. Výrobek se mísil s vodou a pískem, vznikla malta, tuhne pod vodou. Od původu z Kurovic, vznikl název „kurovina“.

V šedesátých letech minulého století se začal věnovat výrobě hrabě Seilern, kdy začínal rozmach průmyslu. V Přílepicích u Holešova založil chemickou laboratoř. V Kurovicích postavil šachtovku (pálení), instaloval parní stroj a dva drtiče. Nově postavená železnice (Přerov – Břeclav) sloužila pro odvoz. Vedoucím výroby jmenoval r. 1870 pana Schirhalla. Se společníky koupili pozemek v Tlumačově (od napajedelského hraběte) a na něm postavili cementárnu (kotelna, strojovna, výtah, 2 pece, mlýnice, skladiště, zámečnická dílna s kovárnou). Vybudována úzkokolejná dráha z lomu, vagónky tažené zpočátku koňmi do kopce, dolů pak samospádem s bržděním.

V 80. letech minulého století jmenován zástupce ředitele Ing. Melhuba. Roční výroba v roce 1890 byla 1200 vagónů cementu portlandského. Doprava koňmi nahrazena parní lokomotivou. V letech 1898 – 1912 vybudováno 7 dělnických domů a 1 pro úřednictvo (U Trojice). V r. 1913 vyrobeno 3400 vagónů cementu. V r. 1913 zaměstnáno 233 dělníků. V r. 1914 bylo již 5 pecí. Muži museli do války, 3 pece vyřazeny. Po válce opět rozvoj. Krizové období ve 20. letech pomohla překonat fa Baťa odběrem cementu. Ve 30. letech se přešlo z pohonu parním strojem na elektřinu. V r. 1945 byla cementárna znárodněna. V r. 1946 národní podnik Moravsko-slezské cementárny a vápenice se sídlem v Brně. V r. 1952 přešla cementárna pod podnik Hranická cementárna a vápenice a začala se zabývat jen výrobou hydraulického vápna – kuroviny. V r. 1965 zrušen provoz na malých šachtových pecích, modernizována mlýnice. V r. 1982 (110. výročí) zaměstnáno 69 lidí. V r. 1985 přešel závod pod cementárnu Mokrá u Brna. Ředitelem byl po panu Janu Churém Pavel Boruta. Výroba 44.000 tun. Pro nedostatek odbytu na stavby, začala se kurovina dodávat do zemědělství na vápnění půdy. Pak se zemědělství nedostávalo finančních příspěvků (privatizace) – tržní ekonomika. Ve stavebnictví nastupují omítkové směsi, zde nevyráběné a závod se stává v 90. letech skladem a místem prodeje vápna, cementu a omítkových směsí. V r. 1992 jmenován ředitelem Ing. Jiří Bednář. V r. 1996 propuštěno 10 pracovníků V r. 1997 (27.1.) zahájeno pálení na peci Andreas, ale přišly povodně a výroba přerušena. V r. 1997 jmenována ředitelkou paní N. Bednařiková (bývalá sekretářka), ekonomka.

U Trojice za 1. republiky: ředitel cementárny Ing. Melhuba

Zaměstnanci cementárny, bydlící za 1. republiky u Trojice:

V klášteře úředníci: Marcius, Sedlák

Dole v příčném domě úředníci: Ing. Utz, Orel

Na četnické stanici: Frydecký, Klabal

Vedoucí strojník: Štěpán Mačalík. Mach, Úředníček, Handschule, Hrubý, Hošek, Chlud, Horák, Kolář, Hubík, Dudík, Daněk, Samohýl, Urban, Zapletal, Kopl, Skopal, Buršík, Molák, Skopalík (jezdil s lokomotivou), Veselá Hermína (v jídelně), Karas, St. Kopčil (jeho syn Staňa hrál v děl. džezu altsax), Kopčil a Vymětalík.

V té době zřízen obchod zbožím smíšeným Budoucnost (družstevní). Vedoucí prodejny zpočátku, později Fr. Drbal (ten si pak koupil obchod u přejezdu).

Domky dělnické kolonie byly po válce v r. prodány těm, co v nich bydleli. Nyní v r. 1997 tam bydlí majitelé (z nich někteří jsou potomci dělníků cementárny z dob 1. republiky).

Hřebčinec

V r. 1995 oslavil hřebčinec 70 let trvání. Stručný pohled na tu dobu. Z historie:

Kůň byl chován již v době začátku osídlení Slovyany. Koně byli od nás vyvázeni již v 9. století, koně mongolského typu i chladnokrevní. Pro jejich sílu a mohutnost je bylo třeba pro účely válečné. Rychlost byla požadována, až vynález střelného prachu ukončil éru rytířskou. Ale i pak bylo třeba silných koní formanských. Třicetiletá válka způsobila v chovu koní velké ztráty. Ve válkách proti Turkům i o dědictví rakouské bylo třeba mnoho koní. Proto už r. 1736 císař Karel VI. ovlivnil chov koní císařským nařízením. V té podpoře pokračovala Marie Terezie a Josef II., který už r. 1780 zřizuje zemské hřebčince. Na Moravě bylo v r. 1810 303 hřebců. V hřebčincích byli zaměstnáni i příslušníci armády a to i důstojníci. Přínosem pro chov chladnokrevného koně bylo založení hřebčína hrabětem Seilernem v Lukově r. 1901. Plemenitbu dovezl z Belgie.

I 1. světová válka zasáhla do chovu koní nepříznivě. Proto byla zřízena hříbárna ve Vizovicích. Koně byli zakoupeni z hříbárny v Opavě. Tehdy bylo na Moravě 272 hřebců. Velitelem všech hřebčinců na Moravě byl jmenován plukovník Bohuř Pivnička. Pro účely chovu koní v Tlumačově se podařilo získat zbytkový velkostatek hraběnky Baltazziové, sídlící v Napajedlích. Tlumačov měl výhodnou polohu (střed Moravy, dráha, dvory Skály, Terezov, Buňov, Otrokovice s 532 ha).

Zatímní správou nového objektu byl ministerstvem pověřen Boh. Šulc, jemu pro ekonomii přidělen Jos. Horák, a jako vrchní účetní npor. Fr. Nováček.. Vrchní dozor B. Pivnička z Hodonína. Se stavbou a přestavbou dosavadních budov se začalo v r. 1924. Z historického hlediska Tlumačovský dvůr se připomíná z roku 1490! Stáje byly adaptovány pro 65 hřebců a postaveny další stáje pro 42 hřebců. Na nádvoří vyrostly dvě novostavby (pro svobodné a ženaté zaměstnance). Na jižní straně postavena vilka pro ředitele a na severní straně administrační budova se 7 byty pro úředníky.

Zajištěna byla pitná voda zřízením vodovodu samospádem ze Skal, kam byla natlačena čerpadly z parcely „Na Klobáskách“. (Provedla fa Zikmund Lutín u Olomouce). Na Skalách byla od r. 1924 drůbeží farma a postavena kovárna. Úpravu bytů a stájí provedla fa Smyček Tlumačov. Na Terezově byly upraveny kravíny a na Buňově ovčín. V Otrokovicích stáje pro vepřový dobytek.

V r. 1931 získalo ministerstvo zemědělství k Tlumačovu od napajedelské velkostatkářky Baltazziové za 80.000 Kč (jako roční nájemné) proslulý plnokrevný hřebčín v Napajedlích (založený r. 1886).

V r. 1932 koupila zbytek napajedelského velkostatku vč. pozemků, budov hřebčína i napajedelského zámku a.s. Bařa. Státu se podařilo r. 1936 získat výměnou od Bařovy a.s. stáje plnokrevného hřebčína s pastvinami a stáje v Pěném. (Za dvůr Otrokovice a Bahňák, patřící tehdy Státnímu hřebčinci v Tlumačově).

1.1.1937 se anglický plnokrevný hřebčín v Napajedlích od tlumačovského hřebčince osamostatnil.

- 88 -

Chladnokrevný hřebčín:

V roce 1930 ministerstvo zemědělství přidělilo státnímu hřebčinci v Tlumačově 9 originálních belgických klisen (používaných dosud v Kladrubech nad Labem). Tím byl dán základ Státnímu chladnokrevnému hřebčínu v Tlumačově. Roku 1940 bylo rozhodnuto vyjmout chovné klisny z tažné čety a zřídit samostatný chladnokrevný hřebčín na Skalách se stavem 50 plemenných klisen. Stav plemenných koní v hřebčíně v roce 1945 činil 36 klisen a 8 klisniček. Za II. světové války utrpěl hřebčín ztráty odcizením nejlepších klisen. Frontu přecházející nepřečkala ani jedna. Zbylo 6 plemenných klisen, umístěných přechodně u chovatelů po okolí. Hřebčín musel být budován úplně znovu. V roce 1948 bylo započato se stavbou vlastního hřebčína na Skalách a Terezově. Nový objekt byl nazván po sekčním šéfovi ministerstva zemědělství Ing. Peškovi – Peškov. Hřebčín s příslušenstvím, porodnice, boxové stáje, výběhy, pastviny. V lednu 1951 již bylo 45 plemenných klisen.

Pochybným činem za Protektorátu bylo přidělení norického hřebce 336 Goethe. Křížení s belgickým nepřineslo žádnou plemennou výhodu, bylo jen ztrátou času. Od roku 1951 měl hřebčín vlastního kmenového plemeníka, odpovídajícího potřebám našeho zemědělství.

Chladnokrevný hřebčín (omezování provozu) byl v sedmdesátých letech zrušen a přebudován na odchovnu plemenných býčků. Stádo klisen a dorostu bylo rozpuštěno v roce 1986, rozprodáno a jen část dána nově vzniklému Plemenářskému podniku Tlumačov.

V roce 1974 byla schválena koncepce chovu koní pro sport a rekreační ježdění. Mělo být chováno 70% teplokrevných a 30% chladnokrevných koní. Tlumačov tehdy k tomu přistupoval naštěstí obezřetně. Když pak totiž za 4 roky začal být zájem o chladnokrevného koně, mohl Tlumačov obsadit potřebné stanice hřebců.

Kolem roku 1980 –1981 začal hřebčín hledat možnosti odchovávat chladnokrevné hřebečky. Proto uzavřel smlouvu s JZD Velké Karlovice (s panem Jurečkou po rozpadu JZD). Pan Jurečka však v roce 1995 smlouvu ze zdravotních důvodů ruší. Byla to škoda pro náš hřebčinec.

K 1.1.1991 se Středisko chovu koní Tlumačov osamostatnilo od Plemenářského podniku Tlumačov. Od 1.6.1992 byly sloučeny Hřebčinec Tlumačov a Písek v jeden podnik, ale už 1.1.1993 je Zemský hřebčinec Tlumačov samostatným podnikem.

- 89 -

Jezdecké dny

Už za 1. republiky se u nás pořádaly Jezdecké dny, ale tehdy se nazývaly (a bylo psáno na plakátech a reklamách) Dostihy hřebců v Tlumačově. Při nich se předváděli hřebci na ruce, ve voze, v sulkách, pod sedlem v rovinných i překážkových dostizích, v loveckých jízdách, ve skoku přes překážky, ve čtverylkách apod.

V Tlumačově se ten den stal tradičně hlavním místním svátkem roku, jak bývaly dřív Martinské hody nebo Kvasická pouť. Občané lícili domy, upravovali okolí, čistily se ulice, všechno se opravovalo a dávalo do pořádku. Peklo se cukroví, chystaly se doma hody pro pozvané příbuzné, místní kapela Pepina Kopčila zkoušela nové skladby, aby pak dobře hrála na dostizích. V hřebčinci se vše lesklo čistotou, za stájemi chystali místní chovatelé Výstavu drobného zvířectva. Do Tlumačova přijížděly tisíce návštěvníků a protože ještě zpočátku byla auta zvláštností, bylo obecním úřadem a hřebčincem zařízeno, že vlaky odpolední (osobní) zastavovaly přímo u závodiště pod Skalami. Vstupné na tribuny (které se postupně vylepšovaly a rozšiřovaly) bylo beznadějně předem vyprodáno. Už den předtím (byl to začátek školního roku) se konala generální zkouška, na kterou se hromadně v doprovodu učitelů dostavili žáci místních i okolních škol.

První „Dostihy“ se konaly v roce 1928 na pozemku Bažantnice (k Machové). V dostihu těžkých teplokrevných remonťáků na 1000 m zvítězil 15 NONIUS Krumlovský s jezdcem Doležalem. Loveckou jízdu na 6000 m vedl ředitel hřebčince Jahoda na hřebci 217 Gidran.

V roce 1929 se konaly dostihy už na louce „Rybník“, nyní Bahňák. Program byl rozšířený o vozatajské disciplíny, dvojspřeží a čtyřspřeží.

V roce 1932 se poprvé uskutečnilo i dopolední předvádění hřebců. Odborný výklad česky i německy (pro hosty) podal komisař hřebčince Dr. Ulč. Přijely i exkurze za Slezska a Čech.

- 90 -

Prvním číslem byla jednospřežní jízda klusem v sulkách. Zvítězil jezdec Josef Kupčík.

Druhým číslem byla cvalová jízda mladých teplokrevných hřebců na 1600m. Zvítězil jezdec Peroutka. Třetím bodem programu byla čtverylka čtyř dvojspřeží (2 páry běloušů a 2 páry hnědáků) předvedená Ing. Duškem, která zaujala obecenstvo pěkným dojmem a vyrovnaností zapřažených hřebců i přesným provedením. Jako čtvrtý bod a nejhezčí dostih byla steeplechase polokrevníků na 2000 m. Soutěžilo sedm hřebců. Zvítězil 164 Przedswit pod Ing. Lerchem, na 2. místě Star of Hannover pod jezdcem Gerylovem. (Gerylov byl ruský emigrant, cvičil jsem s ním v Sokole Tlumačov – pozn. kron.). V Lovecké jízdě na 5000 m běželo 10 jezdců s masterem, ředitelem hřebčince Neumannem. V soutěži ve skoku přes 9 překážek získal 1. cenu 406 Furioso Nětčický s jezdcem Gerylovem. V posledním dostihu teplokrevníků zvítězil jezdec Balcárek.

V roce 1965 se uskutečnil 25. Jezdecký den – jubilejní, dvoudenní s mezinárodní soutěží. Obsahoval 17 čísel a trval 5 hodin. V lovecké jízdě zvítězil 48 Furioso s jezdcem Potěšilem. Loveckou jízdu masteroval ředitel ústavu Fr. Skýva na hřebci 2761 Furioso. Posledním číslem byl push – ball, tradiční hra jezdců s velkým míčem. Zpestření programu bylo cvičení dětí na poníkovi (účastnila se jako dítě nynější účetní Mirka Gazdošová , roz. Dvořáková).

V roce 1994 byl Jezdecký den opět dvoudenní. Dopolodní předvádění hřebců komentoval a řídil nynější ředitel hřebčince Ing. Leopold Mamica, který odpoledne masteroval i loveckou jízdu.

Krátký přehled teplokrevných hřebců – počet:

Plemeno	1925	1975	1995
Anglický plnokrevník	5	4	6
Orientální	29	0	2
Teplokrevní hřebci	166	52	62
Chladnokrevní hřebci	145	78	67
Huculští hřebci	0	2	7
Pony hřebečci	0	2	2
Celkem	345	130	146

- 91 -

V našem zemském hřebčinci se provádí i sportovní testace hřebců zařazených do plemenitby. V roce 1992 se velmi dobře představil 2454 Topas-8. Jeho stálým jezdcem je Vlastimil Daněk V r. 1993 Mykonos-22, jezdcem je Ing. Eim. V roce 1993 jako v roce 1992. V roce 1994 taktéž. Trenérem koní je Ing. Petr Eim.

Ředitelé hřebčince

Prvním byl Bohuměr Pivnička. Zemřel r. 1928. 3 roky.

Druhým byl Josef Jahoda, zemřel r. 1934 (ani ne 50letý). 6 roků.

Třetím Robert Neumann, sloužil zde do r. 1948 (přeložen do Písku). 14 roků.

Čtvrtým Dr. Ing. Josef Dušek, do důchodu odešel r. 1958. 10 roků.

Pátým František Skýva (přišel z funkce ředitele Xaverov) do roku 1967. 9 roků.

Šestým ředitelem velkého Plemenářského podniku se stal Ing. Otakar Dočkal.

Sedmým vedoucím střediska chovu koní Zdeněk Prašil. Ten odešel do důchodu 31.12.1985. 19 roků.

Osmým od 1.1.1986 se stal vedoucí střediska chovu koní Ing. Leopold Mamica. V r. 1993 se stal hřebčinec samost. podnikem a jeho ředitelem Ing. Mamica – dodnes.

Významní pracovníci, kteří se zasloužili větší mírou o chov koní a tím reprezentaci Tlumačova, je nutno jmenovat: trenér O.Valouch, Grégr, Sovová, Velek, Ing. Holečková, F.Tihelka a současný Demele (vídali jsme ho na televizních obrazovkách na závodech v Chuchli Praha, kde často vítězil), Crla, K.Rašín. Trenér Ing. Tihelka přešel do Napajedel a J.Demele je šampionem klusáckých trenérů Slovenska.

Voltižní oddíl dovršil v r. 1995 10 let své činnosti. První voltižní závody začaly s poníky Šotkem a Mazalem a dětmi, převážně zaměstnanců hřebčince.. Vedla je Ing. Surýnková na koni Štěpán (Quioniam Štěpánovský). První start se uskutečnil ve Frenštátě 28.10.1988. Od té doby absolvovali přes 50 závodů. Koně Havran, Dakar, Šošon, Genius, Roxana. Závodili v Berlíně, Šale, Varšavě, ve Francii – Saumuru. Trénink probíhá 4x týdně. Gymnastickou přípravu vede ředitel Domu dětí a mládeže v Tlumačově Oldřich Zdařil, trénink Ing. Surýnková, Hanečková, Mikulková.

V r. 1995 vznikla nová soutěž – Český voltážní pohár. Na závody v Berlíně se probjovala Kalábová a Mikulka. V Německu obsadili naši 10. příčku z 18 družstev. Ve Francii 3. příčku. V r. 1996 na mistrovství světa v maďarském Kaposzváru si vybojovala účast Kalábová a Mikulka. Obsadili 7. místo. Na konci roku potkala oddíl smutná zpráva: kůň Šošon, který sloužil oddílu 5 let, byl prodán do Německa. V roce 1997 byla oficiálně zaregistrována Tělovýchovná jednota voltáž Tlumačov. Do „áčka“ postoupila Kamila Vlková a náhradnice Hánečková. Na závodech v Šale Mikulka obsadil 2. místo, v Rakousku obsadila naše skupina 2. příčku a Kalábová 3. V Německu (Cáchy) jen 8 setin nás dělilo od bronzové medaile. Šošona nahradil čtyřletý valach Furioso Jarka, zatím pro nízký věk, slouží pro trénink. Genius 15 měl velký podíl na výsledcích skupiny. Pro dlouhodobý služební pobyt v zahraničí oddíl opustila zakladatelka a trenérka Ing. Magdaléna Surýnková. Dalšími trenéry zůstávají Oldřich Zdařil a Marta Mikulková.

Chov v hřebčinci v roce 1997. Byl zakoupen holandský hřebec Jersey, který zvítězil ve finále KMK a byl vyhlášen šampionem čtyřletých pro r. 1995. V roce 1996 podával výborné výkony hřebec 2559 Genius-11 s jezdcem Ing. Eimem. Zúčastnil se skokové soutěže do výšky 150 cm. Obsadil 5. místo v „Grand Prix“. 1. místo v ceně Radegastu. V r. 1996 startovalo ve skokových soutěžích 2227 koní, Genius na 5. místě! Podle premií na 3. místě se ziskem 50.500.-Kč. Také hřebec 2666 Porter se umístil ve finále KMK na 2. místě a vyhlášen šampionem 5letých s jezdcem Tomášem Novákem.

Agrotonz – akciová společnost

Dosáhl v roce 1996 zisku 55 tisíc Kč. Z toho: Údaje zaokrouhleny pro potřebu kroniky.

Závod 01 – Rostlinná výroba Tlumačov	3,5 mil. Kč
Závod 02 – Živočišná výroba Tlumačov – ztráta	2,5 mil. Kč
Závod 03 – Zemědělská výroba Žlutava – ztráta	0,5 mil. Kč
Závod 06 – Opravárenství Kvítkovice – ztráta	0,25 mil. Kč
Závod 07 – Správa a řízení – ztráta	197 tis. Kč

<u>Výkony</u>	77,3 mil. Kč
Tržby celkem	67 mil. Kč
Za živ. výrobky	40 mil. Kč
Za rostl. výrobky	13 mil. Kč
Za výrobky pom. výr.	1,5 mil. Kč
Z prodeje služeb a pronájmu	6,3 mil. Kč
Z prodeje materiálu	0,76 mil. Kč
Z prodeje HIM	4,5 mil. Kč

<u>Náklady</u>	77,3 mil. Kč
Materiál, energie, služby	35 mil. Kč
Osobní náklady	19,6 mil. Kč
Daně a odpisy HIM	8,7 mil. Kč
Ostatní a finanční	9 mil. Kč

Ve srovnání s rokem 1995, kdy ztráty dosáhly 12 mil. Kč, došlo k velkému zlepšení hospodářského výsledku.

Průměrný počet pracovníků 142
Průměrná měsíční mzda 8.335 .-Kč

Oproti roku 1995 se snížil počet zaměstnanců o 16 a mzda se zvýšila o 822.-Kč.

Majetková rozvaha:

Aktiva celkem	219 mil. Kč
Z toho	
Investiční majetek	153 mil. Kč
Zásoby	37 mil. Kč
Pohledávky	24 mil. Kč
Finanční majetek	1,2 mil. Kč
Pasiva	219 mil. Kč

- 94 -

<u>Stav bankovních úvěrů</u>	44,7 mil. Kč
Reifeisenbank Praha poskytla úvěr	8 mil. Kč na koupi strojů
Dotace	7,5 mil. Kč
Na míchárně na Terezově	1 mil. Kč
Na výkrmnu	1,3 mil. Kč
Na zpracování bio-odpadů	5 mil. Kč

Rostlinná výroba v roce 1996 měla nepříznivé podmínky – dlouhá zima, mnoho sněhu – vlhkost půdy velká. Absence fosforu a draslíku v půdě. Hnojilo se převážně dusíkem. Nedostatek vápna zvýšil kyselost půdy.

Pšenice ozimá	1690 t	3251 ha	48 ha
Ječmen	324	106	30
Řepka	250	78	32
Kukuřice zrno	870	144	60
Kukuřice siláž	5776	136	424
Senáž	3341	194	212
Sena II. seči	378	43	8,79
Cukrovka	4087	122	335
Pastva	154	8	19,2

Zpěněžování výrobků:

Pšenice	3940.-Kč/t
Ječmen	4150.-Kč/t
Řepka	5590.-Kč/t
Kukuřičné zrno	4900.-Kč/t
Cukrovka	978.-Kč/t

Rostlinná výroba vykázala zisk přes 3 mil. Kč.

Byly zakoupeny 2 nové traktory, kombajn, závěsná sekačka. Tím se produktivita zvýšila o 32%. Osvědčilo se hnojení naším výrobkem Bioganic místo nakupovaných dusíkatých hnojiv.

Živočišná výroba v roce 1996 – Závod 02

Za pozitivní v chovu dojnic možno považovat celoroční zkrmování konzervovaných krmiv a krmení směsnou krmnou dávkou TMR a zkrmování vlastních krmných směsí. Na Terezově byla dokončena výstavba stáje pro jalové a březí prasnice.

Struktura živočišné výroby:

telata	327	selata	262
jalovice chovné	114	před výkrmem	159
býci	126	prasničky	26
dojnice	424	výkrm	209
jalovice březí	29	prasnice	79
kanci	3		

Výroba mléka – do mlékáren bylo dodáno téměř 2,5 mil. litrů mléka Kvalita mléka se zlepšila na 95% v kvalitě Q. Nákupní cena je 7,41 .- Kč na litr.

V plemenářské práci pokračují ve využívání amerických plemenů. V roce 1996 bylo vyprodukováno v míchárně KS 1666 tun KS pro 2 kategorie zvířat. Pro skot vyrobeno 1200 t KS, pro prasata 480 t KS. 750 t je v silech, 600 t ve zděných zásobnících. Bylo vyrobeno na kompostárně 4800 t organického hnojiva.

Stav zaměstnanců k 31.12.1996

	stálí	důchodci	celkem	THP	dělníci
Závod 01 Rostlinná výroba	27	5	32	4	28
Závod 02 Živočišná výroba	45	16	61	9	52
Závod 07 Správa a řízení	11	2	13	11	2

<u>Pracovní neschopnost:</u>	počet případů	zameškané dny	průměr denně
nemoc	94	3317	35
pracovní úrazy	16	555	35
nepracovní úrazy	13	541	42
celkem	123	4413	36

Agrotonz v roce 1997

Dosáhl zisku 1,352.-mil. Kč. Z toho :

Závod 01 Rostlinná výroba Tlumačov	1,648 mil. Kč
Závod 02 Živočišná výroba Tlumačov – ztráta	5,6 mil. Kč
07 Správa a řízení – zisk	6,2 mil. Kč
Výkony celkem	102 mil. Kč
Tržby celkem	80 mil. Kč
Z toho za výrobu rostlinnou	11 mil. Kč
za výrobu živočišnou	35 mil. Kč
za pomocné výroby	1,5 mil. Kč
Z prodeje služeb a pronájmu	4 mil. Kč
Z prodeje materiálu	2,3 mil. Kč

Z prodeje ostatního HIM	25 mil. Kč
Změna stavu zásob – ztráta	5,8 mil. Kč
Aktivace	8 mil. Kč
Ostatní provozní výnosy	2,5 mil. Kč
Finanční výnosy	2,3 mil. Kč
Mimořádné výnosy	16 mil. Kč
Do celkových výnosů nejsou zahrnuty vnitropodnikové výnosy ve výši 22,7 mil. Kč.	
<u>Náklady</u>	101 mil. Kč
Z toho materiál, energie, služby	35,8 mil. Kč
osobní náklady	20 mil. Kč
daně a poplatky	3 mil. Kč
odpisy HIM	10 mil. Kč
Zůstatková cena prodaného HIM	8 mil. Kč
Finanční náklady	5,6 mil. Kč
Mimořádné náklady	4,7 mil. Kč
Do celkových nákladů nejsou zahrnuty vnitropodnikové náklady 23 mil. Kč. Oproti minulému roku došlo ke zvýšení zisku o 1,3 mil. Kč. Náklady v roce 1997 z důvodů odstraňování povodňových škod se zvýšily – 23,5 mil. Kč	

- 97 -

Průměrný počet pracovníků byl 127 (loni 142). Průměrná měsíční mzda 9.500,- Kč (loni 8.300). Stav bankovních úvěrů k 31.12.1997 50,7 mil. Kč. Bylo poskytnuto na modernizaci mléčnice Tlumačov 7 mil. Kč, na stáj na prasata Terezov 6 mil. Kč a na rekonstrukci stájí Tlumačov 7 mil. Kč. Stav dotací – půjček 6,5 mil. Kč. Na výkrmnu prasat a zpracování organického odpadu. Dotace na míchárenu a odchovnu Terezov přiznána 50% bonifikace. Stav půjček 6 mil. Kč.

Majetková rozvaha: aktiva celkem	230 mil. Kč
pasiva	230 mil. Kč
Vlastní jmění	134 mil. Kč

Všechny finanční údaje jsou přibližné a zaokrouhlené.

Závod 01 – Rostlinná výroba Tlumačov

Hospodaření bylo ovlivněno červencovými záplavami. Na jaře bylo oseto:

217 ha ječmene	139 ha cukrovky	253 ha kukuřice
10 ha ovesa	35 ha vojtěšky	59 ha směsky hrachu a ječmene

Bylo zaplaveno 400 ha polí, z toho 50 ha pšenice, 126 ha ječmene, 15 ha kukuřice, 50 ha cukrovky, 30 ha vojtěšky a zbytek travní porosty.

<u>Sklizeň</u>	tun	výnos t/ha	výnos loni
pšenice ozimá	1140	5,6	4,8
ječmen	294	4,8	-
řepka	37	1,9	3,2
ječmen jarní	336	3,7	3
luskoobilná směs	191	3,2	-
oves	36	3,6	-
kukuřice zrno	750	7,7	6,04
kukuřice siláž	7250	51,4	42,4

cukrovka 3080 35 33,5

Žně se v důsledku záplav prodloužily ze 14 dní na celý měsíc. Došlo i ke ztrátě kvality. Zvýšily se náklady na sklizeň i na další přípravu půdy. Sklizeň cukrovky začala kolem 20. září a skončena 31. října.

- 98 -

Závod 02 – Živočišná výroba Tlumačov

Středisko 200 – chov skotu. Byl ztrátový – též v důsledku záplav. Ztráty činí 4,668 mil. Kč. Podle loňska stav krav klesl ze 454 kusů na 400 kusů. Na nutnou porážku odesláno 89, konfiskováno 39 ks. Proto se nakoupilo 53 jalovic březích ze severní Moravy. Projevil se i pokles ve výrobě mléka. Loni 2.679.190 l tržba 18 mil. Kč. Letos 2.157.040 l tržba 14 mil. Kč. V období zatopení farmy nebyl zdroj elektrické energie a pitné vody. 8 dní se dojilo jen 1x denně. 10 dní nebylo mléko dodáváno do mlékárny. Nouzově bylo ustájeno 300 telat na Terezově na dobu 7 týdnů. Zabřezování se snížilo o 30%. Zvýšily se náklady na krmné směsi. Záměrem bylo stabilizovat užitkovost na 16,5 l na kus a den. Plemenářská práce pokračovala jako loni. Samičí potomstvo pochází od amerických býků.

Středisko 206 – chov prasat. Stavby ke konci roku 1997:

selata	562	výkrm	231
předvýkrm	327	prasnice	95
prasničky	32	kanci	4

V prosinci byla ukončena rekonstrukce stáje pro 500 kusů prasat. Středisko vykázalo ztrátu 1,103 mil. Kč.

Míchárna krmných směsí byla zaplavena byla do výše 1,4 m. Chod míchárny včetně obilovin byly zničeny. Podařilo se zajistit částečný provoz ze sklizně 1997. Podařilo se získat na opravu půjčku 4,200 mil. Kč. Středisko míchárny krmiv dosáhlo zisku 134 tisíc Kč.

V kompostárně bylo vyprodukováno 5.800 t Bioganicu. Tržba činila ¾ mil. Kč. Pro drobné pěstitele mají balení po 25 kg. Kompostárna v důsledku záplav byla na dva měsíce vyřazena z provozu.

Závod 07 – správa a řízení . Náklady činí většinu služby a daně. Na výnosech se podílejí prodej HIM a materiálu, pronájem budov apod. Bylo dosaženo zisku cca 6,2 mil. Kč

Vedení Agrotónzu: Ředitelka: Ing. Lidincová Jos.

Vedoucí rostlinné výroby: Oldřich Tihelka

Vedoucí živočišné výroby: Ing. Otakar Dočkal

Ekonom: Ing. Martina Lidincová

Sekretářka: Vlastimila Skopal-Procházková

- 99 -

Obecní úřad Tlumačov – hospodářské výsledky v r. 1997

<u>Příjmy</u>	<u>Rozpočet</u>	<u>Skutečnost</u>
Daňové příjmy	9.958 tis.Kč	cca 8.857.352 Kč
Vlastní příjmy	1.897 tis.Kč	cca 5.284.632 Kč

Kapitálové příjmy	90 tis.Kč	cca 6.918.970 Kč
Dotace	1.410 tis.Kč	cca 23.466.024 Kč
Celkem	13.355 tis.Kč	cca 44.526.979 Kč

Výdaje	Rozpočet	Skutečnost
Doprava	75 tis. Kč	74.064 Kč
Vodní hospodářství	120 tis.Kč	231.797 Kč
Školství	5,115 tis. Kč	4,639.207 Kč
Kultura	524 tis. Kč	466.797 Kč
Tělovýchovná činnost	80 tis. Kč	-
Ambulantní péče	203 tis. Kč	386.570 Kč
Bydlení	528 tis. Kč	8.123.458 Kč
Komunální služby	6,542 tis. Kč	1,918.692 Kč
Ochrana životního prostředí	681 tis. Kč	494.235 Kč
Sociální pomoc	40 tis. Kč	12.000 Kč
CO a nouzová opatření	-	1.199.600 Kč
Obecní policie	580 tis. Kč	432.353 Kč
Požární ochrana	550 tis. Kč	202.404 Kč
Obecní zastupitelstvo	390 tis. Kč	306.373 Kč
Místní správa	4.400 tis. Kč	31.662.575 Kč
Vráceno za volby z r. 1996	-	24.073 Kč
Celkem	19.828 tis. Kč	50.174.197 Kč

- 100 -

Činnost Obecní policie Tlumačov

Řešila 44 přestupků: nerespektování dopravních značek – 22, krádeže – 3, životní prostředí - 3, nepovolené skládky – 2, občanské soužití apod. – 14. Zpracovala 46 zpráv a dotazů pro Policii ČR nebo soud. Obchůzková činnost.

7. července byla vyhlášena povodňová pohotovost a policie se podílela na zajišťování bezpečnosti občanů, jejich majetku, pořádku a likvidaci následků povodně.

Pomáhala při zadržování pachatelů trestné činnosti Policii ČR. Pomohla tak k odhalení 8 případů. Pachatelé byli i z Tlumačova, Napajedel, Kvasic, ze Slovenska. Vloupání do restaurace Na křižovatce, do obchodu na Švermově ul.aj. Podařilo se také snížit trestnou činnost.

Zprávu pro TN podal Josef Navrátil, vrchní strážník OP.

Seznam dokumentace za rok 1997 (v příloze).

1. Povodeň – začátek, Štěrковиště u Kvasic, Losky, jih a západ Tlumačova
2. „Tlumačovské moře“ – Sportovní ulice, Korábek, DDM, Cikánov, Metlov
3. Záplavy vrcholí - jih Sportovní ulice, Kravíny, Zřícené domy na Cigánově

4. Zápavy od Machovské ul., Cisterny s pitnou vodou, Armáda pomáhá, Zacelení protržené hráze, Kvasický most po generální opravě
5. Tlumačovské novinky, Stoletá voda, Průrva, Pomoc hasičů, Bourání domů
6. Laserová stěna zaceluje Moravní průrvu, Škody, Letecké snímky
7. Schéma nově budované hráze
8. Fotozpravodajství z Tlumačovských novinek
9. Kostel, Obnovený dřevěný kříž, Lidové zvyky v návaznosti na církevní svátky, Mikuláš, Konec masopustu, Vodění medvěda, Ostatky (po tlumacky)
10. Měšťanka, a Hřebčinec – naše dobré vizitky
11. Masaryk v Tlumačově, Tlumačovská dechovka, Kůň pro sochu v Praze, Alfréd Hoffmann
12. Úmrtní oznámení: Ladislav Paďour, ved. odb. OÚ

Zapsal: BOHUMIL JANEČKA, kronikář